

Μανόλης ΑΛΕΞΑΚΗΣ

*Περιφερειακός Σχεδιασμός στην Εκπαίδευση.
Πεδίο αυτονομίας και όρια διαμεσολάβησης*

«Κάθε αξιοπρεπής θεωρία Εκπαιδευτικής Πολιτικής οφείλει να παρακολουθεί τις λειτουργίες του κράτους» (Bell S., 1999)

1. Εισαγωγή

ΜΙΛΩΝΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ (Ε.Π.) ΛΑΜΒΑΝΟΥΜΕ υπόψη μας το πλαίσιο (context) το οποίο καθορίζει τις προτεραιότητες, τα μέσα και τους σκοπούς της. Είναι σαφές ότι οι κοινωνικές, οικονομικές, πολιτικές, πολιτιστιστικές και ιδεολογικές αφηγήσεις και συνθήκες προσδιορίζουν σε κάθε εποχή το πλαίσιο αυτό (Παπαδάκης Ν., 2003). Επίσης είναι αυτονόητο πως στο επίπεδο των αποφάσεων και των επιλογών υπάρχει πάντοτε το περιθώριο των προσωπικών παρεμβάσεων, ακόμη κι αν προβλέπεται ικανή και με συγκεκριμένες αρμοδιότητες εμπλοκή συλλογικών δρώντων.

Στην προσέγγιση μας προκρίνεται ο ορισμός για το Εκπαιδευτικό Σύστημα (Ε.Σ.) που σε γενικές γραμμές μας επιτρέπει να προσπεράσουμε τις έντονες ιδεολογικοποιήσεις. Αναφερόμαστε λοιπόν στην Εκπαίδευση ως το σύνολο των γνώσεων, που με τρόπο οργανωμένο στοχεύουν στην ολόπλευρη ανάπτυξη νοητικών, πνευματικών, σωματικών και ψυχικών ικανοτήτων των μαθητών. Περιλαμβάνει την ανάπτυξη συγκεκριμένων δεξιοτήτων, καθώς και τη δυνατότητα για μια ενιαία κατανόηση που εδράζεται σε βασικές επιστημονικές, ηθικές κατηγορίες και ιδέες. Βεβαίως αναφερόμαστε στην εκμάθηση μιας βασικής κουλτούρας, την εξασφάλιση των απαραίτητων υποδομών και μέσων που μπορούν να συνθέσουν μια ταυτότητα, καθώς και επαγγελματική εξέλιξη και κοινωνική ένταξη. Σε ό,τι αφορά το μοντέλο εφαρμογής, κινούμαστε επίσης στην ιδέα του συνδυασμού στοιχείων που εδράζονται στο επίπεδο του φιλελεύθερου και του κοινωνικού, με μια έμφαση όμως σε χαρακτηριστικά που

προκρίνονται από το πλουραλιστικό μοντέλο (Ζαμπέτα Ε., 1994). Η προσέγγιση μας αυτή δεν υποτιμά ούτε παραγνωρίζει τις ιδεολογικές αφετηρίες και αναφορές κάθε μοντέλου καθώς και τα πολιτικά προτάγματά τους. Πιστεύουμε όμως πως στοιχεία θετικά και αξιοποιήσιμα βρίσκουμε σε καθένα από αυτά. Η οπτική αυτή γωνία είναι σκόπιμη γιατί ένα εκπαιδευτικό σύστημα, ιδιαίτερα το ελληνικό, δεν μπορεί να υιοθετήσει και να εφαρμόσει στοιχεία και επιλογές που να ταυτίζονται με ένα αμιγές εκπαιδευτικό μοντέλο. Κι αυτό για τρεις κυρίως λόγους:

-Πρώτα απ όλα γιατί έχουμε την άποψη πως ένα ΕΣ πρέπει να εμπεριέχει αρχές και αξίες που θα επιτρέψουν στους «χρήστες» του να αναπτύξουν ικανότητες και να ασκηθούν σε αντιλήψεις που παραπέμπουν σε ανοικτές επιλογές για τους ίδιους και την κοινωνία.

-Από την άλλη, κι αυτό αφορά τη χώρα μας, με μια τέτοια επιλογή διασφαλίζουμε μια μονιμότερη εφαρμοστικότητα, απαλλαγμένη από τη μεταρρυθμιστική μανία που πλήττει το Ελληνικό Εκπαιδευτικό Σύστημα.

-Μιλώντας για τη χώρα μας, εκτιμούμε ακόμη πως μια τέτοια λύση μας την επιβάλλει το οικονομικοκοινωνικό περιβάλλον, μια που δεν μπορεί να ταυτισθεί ούτε και να ενταχθεί στο πλαίσιο ενός αμιγούς πολιτικού – οικονομικού συστήματος.

Προκρίνονται ορισμένες αρχές ως κριτήρια χάραξης της Ε.Π. χωρίς βεβαίως η αναφορά μας να είναι εξαντλητική, αλλά ενδεικτική του σκεπτικού της εισήγησής μας:

- Εξασφάλιση ίσων ευκαιριών
- Ανάπτυξη κριτικής σκέψης
- Εξισορρόπηση συμφερόντων
- Αντισταθμιστικές πολιτικές εξισορρόπησης
- Διασφάλιση κινητικότητας και αποδοχής (φύλο, χρώμα, έθνος, προέλευση)
- Βάση για βιώσιμη ανάπτυξη. (OECD 1997)

1.1. Εκπαιδευτικές Μεταρρυθμίσεις

Στο πεδίο των Ε.Μ. λαμβάνουμε υπόψη μας καταρχήν την αλλαγή των συνθηκών, όπως αυτές επισημαίνονται τις τελευταίες δεκαετίες. Είναι φυσικό την πρωτοβουλία να έχει η κρατική πολιτική θέσμιση, η οποία προσδιορίζει και τους κεντρικούς στόχους.

Αποτελεί κοινό τόπο πως:

- Απαιτούνται ικανά στοιχεία έρευνας και στατιστικά δεδομένα

- Αποτύπωση αδυναμιών
- Προσδιορισμός των προτεραιοτήτων
- Καθορισμός πεδίων εφαρμογής και στόχων
- Σαφής γνώση των μέσων (πόροι, ανθρώπινο δυναμικό, κτλ)

Είναι επίσης δεδομένη η ενεργοποίηση και η συμμετοχή των φορέων εκείνων που ασχολούνται επαγγελματικά με ζητήματα εκπαιδευτικής πολιτικής, καθώς και των εμπλεκόμενων πολιτικών και κοινωνικών δρώντων, προκειμένου να οδηγηθούμε σε ασφαλή και αποδεκτά συμπεράσματα, προτάσεις, λύσεις, εφαρμογές (Ginsburg M.B., 1990).

2. Κύριο μέρος

2.1. Η περιφερειοποίηση

Μια παράμετρος στρατηγικής πολιτικής σημασίας είναι αυτή της αποκέντρωσης. Η ανάληψη μέρους, καθώς και ολόκληρων τμημάτων στην εφαρμογή της Ε.Π. από την Περιφέρεια, αποτελεί μια αναγκαιότητα στην εποχή μας για τη χώρα μας. Το γεγονός πως η Ε.Π. θα λειτουργεί σε πολυεπίπεδο και πολυθεματικό πλαίσιο με την εμπλοκή θεσμοθετημένων φορέων, μπορεί να προσδώσει στο Ε.Σ. τη δυναμική και τη στόχευση, αλλά και τη νομιμοποίηση που απαιτείται προκειμένου να αναδειχθούν πρωτοβουλίες και δυναμικές, ικανές να συμβάλουν στην κοινωνική ενεργοποίηση, στην οικονομική ανάπτυξη, στην πολιτιστική αναζωογόνηση, στην πολιτική εν τέλει προτεραιοποίηση με όρους δημοκρατικότητας και συμμετοχής (Castro, C., 2004).

Στις σύγχρονες μεταδημοκρατικές κοινωνίες, ζητούμενο αποτελεί η θέσμιση τέτοιων μεταθέσεων εξουσίας, ώστε να εξασφαλίζεται η ενεργοποίηση του συνόλου της κοινωνίας και η αξιοποίηση του δυναμικού της. Είναι γεγονός πως η Εκπαίδευση πρέπει να επικοινωνεί άμεσα με κάθε υγιές κοινωνικό "κύτταρο" προκειμένου να διατηρεί, να παρακολουθεί και να συμμετέχει στη συνδιαμόρφωση του πολιτικού με τρόπο άμεσο και ουσιαστικό.

Βρισκόμαστε μπροστά, όχι απλώς σε μια πραξολογία η οποία εδράζεται στο ιδεολογικό μοντέλο μιας σύγχρονης δημοκρατικής λειτουργίας, με στοιχεία «άμεσης» δημοκρατίας, αλλά στην επιλογή που περνά εκ των πραγμάτων μέσα από το δρόμο της αποκέντρωσης και της συμμετοχής. Ως εκ τούτου προκρίνεται μια Ε.Π. που ως τέτοια προτάσσει ένα πεδίο εφαρμογής με ουσιαστικά χαρακτηριστικά διαπαιδαγώγησης και βεβαίως

ώριμης δημοκρατικής εκχώρησης αρμοδιοτήτων, που επενδύει στην ανάπτυξη της ατομικής ευθύνης ταυτόχρονα με την άσκηση της που εδράζεται στις αρχές της συλλογικής δράσης (Charlier J.E.- Moens Fr.).

Με την αποκέντρωση και την απόδοση του φυσικού της ρόλου στην Κοινότητα, μέσα από την αναφορά στην Τοπικότητα, υποστηρίζουμε πως θέτουμε τις βάσεις ώστε να υπερβούμε παράγοντες που ως τώρα επιδρούσαν ακυρώνοντας τις Εκπαιδευτικές Πολιτικές. Η αμεσότητα και η συμμετοχή, η κατά το δυνατόν επιδεχόμενη τις μικρότερες δυνατές διαμεσολαβήσεις επιλογή, μπορεί να περιορίσει τις αντιδράσεις, τις αντιστάσεις, που η υπάρχουσα κατάσταση είναι φυσικό να εμφανίζει και να θέτει ως ανάχωμα σε κάθε αλλαγή.

Η Περιφερειοποίηση μπορεί επίσης να εξασφαλίσει την απαραίτητη ευελιξία σε συνδυασμό με την ασφάλεια, την εξατομίκευση και την ευστοχία, την άμεση σύνδεση σχεδίου αποτελέσματος.

2.2. Ανάμεσα στο Κρατικό και στο Τοπικό

Η ισορροπία των δυο επιπέδων εφαρμογής, κρατικό – τοπικό, και η σχέση τους βρίσκεται στη βάση της συζήτησης γύρω από τα Εκπαιδευτικά Ζητήματα και την εφαρμογή των πολιτικών, όπως σε κάθε σύγχρονη κοινωνιολογική προσέγγιση. (Μουζέλης, Ν., 2003)

Η μετάβαση αυτή ταυτίστηκε με την έκλειψη της κλειστής παραδοσιακής κοινότητας του τοπικισμού (Andersen S., 1994). Με την εξέλιξη αυτή το Κράτος διείσδυσε στην Περιφέρεια με τη βοήθεια των νέων μέσων για να σπάσει παραδοσιακούς τοπικισμούς. Παράλληλα προώθησε και σε μεγάλο βαθμό το πέτυχε μια κοινωνική διαφοροποίηση που διαπερνά όλο τον κοινωνικό ιστό, αναδιατάσσοντας την κοινωνική πυραμίδα (Parsons). Η συμβολή αυτή ούτε παραγνωρίζεται, ούτε υποστηρίζουμε με την εισήγηση μας αυτή, την υποχώρηση, την απόσυρση του κράτους από την εκπαιδευτική πολιτική. Γενικότερη αρχή μας αποτελεί πως η όλη πρωτοβουλία, εκχώρησης, διέρχεται από την εξασφάλιση συνέργειας με το τοπικό. Αυτό θα έρθει να ενισχύσει περαιτέρω την Εκπαιδευτική Πολιτική και το ρόλο της. Στην πράξη είναι γεγονός πως η κατάσταση είναι πιο σύνθετη. Ωριμα δίκτυα συνυπάρχουν με παραδοσιακά σχήματα, ενώ η σημασία τους ποικίλλει ανάλογα με τον τόπο, τον χρόνο και το ίδιο το διακύβευμα κάθε φορά.

Από την άλλη η Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση δε θίγει (με βάση τις καταστατικές συνθήκες) την εθνική αυτονομία μια που η σύγκλιση επιχειρεί-

ται στο επίπεδο τόσο των εθνικών κυβερνήσεων, όσο και σε επίπεδο Περιφερειών (ομάδες στόχων και κατηγοριοποίηση τους, (Keohane, R., 1991). Σε ό,τι όμως αφορά την τάση μεταφοράς αρμοδιοτήτων σε επίπεδο Περιφερειών, είναι γεγονός πως από τη Λισαβόνα και έπειτα, ανατροφοδοτείται μια πορεία που το κράτος – έθνος ήρθε να ανακόψει. Ως εκ τούτου δεν μπορούμε να αγνοήσουμε τη συζήτηση που έχει ανοίξει και που επαναξιολογεί το ρόλο των Ευρωπαϊκών Περιφερειών, και γενικότερα των τοπικών δρώντων, όπως αυτή αποτυπώνεται στις δυο οπτικές της, της φιλελεύθερης και της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης (Ανδρέου Γ., 2002).

Σε σχέση με την Ε.Ε. και την επιλογή της Περιφερειοποίησης, αποτελεί προτεραιότητα και διεκδικεί κομβικό ρόλο η επαγγελματική κοινωνικοποίηση των ατόμων, αναλαμβάνοντας στο πεδίο αυτό ενεργό δράση, όχι μόνο με τη διαμεσολάβηση της Εκπαίδευσης αλλά και άλλων προταγμάτων. Εννοείται η αναγκαιότητα της συνέργειας των εκπαιδευτικών βαθμίδων, των οποίων η λειτουργία παραμένει ορατή και διακριτή. Στο επίπεδο αυτό εισάγεται και η καθιέρωση ενός μηχανισμού που θα υποστηρίζει και ταυτόχρονα θα περιορίζει το ποσοστό διακινδύνευσης το οποίο σήμερα με όρους νεοφιλελευθερισμού ευρωπαϊκού, καλείται να αναλάβει εξ ολοκλήρου και αποκλειστικά το άτομο.

Μέσα λοιπόν από την ενίσχυση της Περιφερειοποίησης μπορεί να επιτευχθεί, εμπλουτισμένη με τα πλεονεκτήματα της τοπικότητας, και τη σύνδεση τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης, η σύνταξη ενός Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης, ικανού να υποστηρίζει την επαγγελματική πορεία και κατάρτιση, αλλά και την ενεργό κοινωνική δράση, την πολιτιστική αναγέννηση .

Ένα τέτοιο εγχείρημα οφείλει να στηριχθεί:

- Σε τοπικά χαρακτηριστικά, συγκριτικά πλεονεκτήματα
- Στην εξειδίκευση τοπικών ινστιτούτων, Πανεπιστημίων, κτλ
- Κοινωνικά χαρακτηριστικά
- Πολιτικές προτεραιότητες
- Οικονομικά δεδομένα, τομείς παραγωγής

Για να επιτευχθεί όμως κάτι τέτοιο θα πρέπει να αποκεντρωθεί η αρμοδιότητα συγκεκριμένων πεδίων, ώστε η Περιφέρεια να αναλάβει το σχεδιασμό σε αυτά. Στη χώρα μας με το νόμο 2986/02 θεσπίστηκε ένα βήμα αποσυγκέντρωσης με τη λειτουργία των Περιφερειακών Διευθύνσεων. Η επιλογή αυτή έμεινε χωρίς συνέχεια. Δεν είναι τυχαίο που σε κάθε έκθεση του ΟΟΣΑ επισημαίνεται η ανάγκη αποκέντρωσης (ΟΟΣΑ εκθέσεις από 1997 – σήμερα). Επίσης είναι επιβεβλημένη, και σε αυτό

βοηθά η Περιφερειοποίηση, η αναδιοργάνωση των Υπηρεσιών και η αναγκαία μείωση της Γραφειοκρατίας (διαδικασίες one step).

2.3. Χρηματοδοτικά μοντέλα

- ως τώρα για τη χώρα μας, η Περιφερειοποίηση περιορίζεται σε επίπεδο τεχνικό και τυπικό προκειμένου να τηρηθούν οι προδιαγραφές των Ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών πρωτοκόλλων. Απαιτείται η πρόβλεψη για άμεση διαχείριση κονδυλίων προερχόμενα από την Ε.Ε..
- Επιβάλλεται λοιπόν μια ολοκληρωμένη και αυτοτελής στρατηγική στα πεδία που θα συμφωνηθούν. Αυτό συνεπάγεται την εκχώρηση συγκεκριμένων εσόδων – πόρων από το Κράτος , ώστε η υλοποίηση της να διασφαλίζεται απρόσκοπτα.
- Στη στρατηγική αυτή θα πρέπει να προστεθούν και οι δυνατότητες που κάθε Περιφέρεια μπορεί να αναπτύξει, προκειμένου να μπορέσει να χρηματοδοτήσει και να υποστηρίξει, περαιτέρω πολιτικές επιλογές και προτεραιότητες, σε συνεργασία με Τοπικούς Δρώντες.

Με το σκεπτικό αυτό οι πηγές χρηματοδότησης αυξάνονται και βεβαίως θα μπορέσουν να προσδώσουν στην Εκπαίδευση προστιθέμενη αξία και διακρίσιμότητα, ποιοτικά χαρακτηριστικά ικανά να υποστηρίξουν ένα ολοκληρωμένο, σταθερό και αισιόδοξο μοντέλο ανάπτυξης.

2.4. Ενίσχυση της προσωπικότητας της τυπικής εκπαίδευσης

Μιλώντας για την τυπική εκπαίδευση, μια παράμετρος που τα τελευταία χρόνια αναδεικνύεται ως καθοριστική με βάση τα πολιτικά προτάγματα και τις εξελίξεις σε κοινωνικοοικονομικό επίπεδο, αφορά στην εμπέδωση μιας κουλτούρας Δια Βίου Μάθησης.

Ένα βήμα προς την κατεύθυνση αυτή έχει γίνει και γίνεται μέσω των Προγραμμάτων (Περιβαλλοντικής Αγωγής, Κυκλοφοριακής Αγωγής, Πρωτοβουλίες για τη βία και το ρατσισμό, τα πρότζεκτ, κτλ). Είναι προφανές ότι στον τομέα αυτό ο ρόλος και η εμπλοκή της Τοπικότητας μπορεί να προσδώσει ακόμη πιο πλούσιο περιεχόμενο και ουσία στα Προγράμματα αυτά.

Αναφερόμαστε όμως σε μια εξειδίκευση ικανή να δώσει ειδικό βάρος και ταυτότητα στις σχολικές μονάδες κάθε Περιφέρειας κάθε περιοχής (Δήμοι ή ενότητες με άλλα χαρακτηριστικά). Μια σειρά από προτάγματα

όπως η ανταγωνιστικότητα, η καινοτομία, η εφευρετικότητα, η επιχειρηματικότητα, πολιτιστική παραγωγή μπορούν και πρέπει να ενταχθούν σε ένα ολόημερο σχολείο το οποίο θα αποτελεί ένα εργαστήριο ενεργοποίησης, ανάδειξης κάθε ικανότητας και πεδίο πρόσφορο για τον εντοπισμό κάθε ικανότητας και κλίσης των μαθητών.

Επίσης με όρους σύγχρονης παιδαγωγικής προσέγγισης και στόχευσης εκπαιδευτικών πολιτικών, αναφερόμαστε στο προνομιακό επίπεδο εφαρμογής μιας εξατομικευμένης μεθόδου διδασκαλίας και εκπαίδευσης.

Ενδεικτικά θα αναφερθούμε στη σχέση γνώσης και πράξης, πεδίο που πεισματικά πολλές φορές και ιδεοληπτικά ο χώρος της εκπαίδευσης μας αποτάσσει. Στο πλαίσιο του επαγγελματικού προσανατολισμού οι μαθητές θα μπορούσαν να έχουν μια πρώτη «επαγγελματική εμπειρία» (ισχύει σε αρκετές ευρωπαϊκές χώρες), δίνοντας τη δυνατότητα τους την ευκαιρία να αγγίξουν την πραγματικότητα.

2.5. Η Περιφερειοποίηση στην τεχνική εκπαίδευση

Στο ίδιο επίπεδο κινείται και η πρόταση μας για την Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση συνολικά. Μόνο τη γραφειοκρατία μπορεί να ενισχύει ο συγκεντρωτισμός, χωρίς να διασφαλίζει κανένα ποιοτικό κριτήριο, καθώς και το ότι αποκλείει κάθε ευελιξία και την εξειδίκευση, από το σημερινό μοντέλο οργάνωσης και λειτουργίας της. Κι εδώ το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο είναι ικανό να διασφαλίσει την απαραίτητη δομή και το περιεχόμενο. Απαιτείται η λειτουργία ενός συστήματος ελέγχου προκειμένου να αποφευχθούν τα πολύ συχνά φαινόμενα «τίτλων μαϊμού», (βλ. έρευνες ΚΑΝΕΠ). Εκτίμηση μας είναι πως και σε αυτό το επίπεδο η εγγύτητα μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικότερα.

Η σύνδεση της Τεχνικής Εκπαίδευσης με την πρακτική και το χώρο των Επιχειρήσεων και των Επαγγελματιών, των Τεχνολογικών Ιδρυμάτων δεν μπορεί να αποτελεί στόχο αλλά προϋπόθεση, ικανή να δώσει νόημα και την απαραίτητη εμπειρία στους νέους μας.

2.6. Επένδυση στην τοπικότητα

Μια σύγχρονη διάσταση που επανέρχεται στο προσκήνιο το εκπαιδευτικό είναι η ενίσχυση της τοπικότητας. Η γνώση της τοπικής ιστορίας, του πολιτισμού, η επαφή με το φυσικό και τεχνητό περιβάλλον, το αν-

θρωπογενές , στοιχειοθετούν εν τέλει την απαραίτητη αφετηρία, προκειμένου ο νέος άνθρωπος να συνειδητοποιήσει την ταυτότητα του, το είναι του και τη σχέση του με τον κόσμο. Με το σύνθημα «δράσε τοπικά, σκέψου παγκόσμια», δημιουργούμε τις προϋποθέσεις για μια συνολική σύγχρονη συνείδηση της πραγματικότητας, της ευθύνης του καθενός μας ξεχωριστά αλλά και των συλλογικών μας αρχών, δράσεων και πρωτοβουλιών. Οι ανοικτοί ορίζοντες μιας οικουμενικής συνείδησης, απαιτούν και προϋποθέτουν υπόβαθρο και ζωντανές, πηγαίες αντλίες τροφοδότησης και νοηματοδότησης του σύγχρονου κόσμου και ανθρώπου. Η διαφορετικότητα τότε μόνο μπορεί να αποτελέσει αφορμή διαλεκτικής εξέλιξης και προόδου, σύνθεσης και δημιουργίας. Διαφορετικά εκφράζει έναν ρηχό και ανούσιο κοσμοπολιτισμό. Μόνο τότε μπορεί να εξαλειφθεί ο φόβος για το καινούργιο και το διαφορετικό, όταν έχει, σε γνήσια χαρακτηριστικά, εδραιωθεί μια δυναμική ταυτότητα, γενεσιουργός του νέου και του ουσιαστικού.

2.7. Σχολικά Εκπαιδευτικά Δίκτυα

Η Περιφερειοποίηση προσφέρει έναν οδικό χάρτη προκειμένου να προκύψουν δίκτυα ανταλλαγής εμπειριών, κοινής δράσης, παράλληλων ενδιαφερόντων, αντιμετώπισης ζητημάτων.

2.7. Α. Τοπικά δίκτυα

Η εδραίωση μιας κουλτούρας συνεργειών και διάχυσης καλών πρακτικών σε συγκεκριμένα πεδία, διαλόγου σε ζητήματα που απασχολούν περιοχές και κοινωνικές ομάδες, στο πλαίσιο μιας Περιφέρειας, οι ωραίες δράσεις και πρωτοβουλίες σχολικών μονάδων, είναι αναγκαίο να διασυνδεθούν και να ενισχυθούν στη λογική της ανάδειξης σχολικών, τοπικών, διεθνών ζητημάτων. Η συνέργεια και η υποστήριξη, η συμμετοχή σε ένα σχολικό δίκτυο ενός Πανεπιστημίου ή ενός Ινστιτούτου μπορεί να προσδώσει εντελώς νέα δυναμική και να απογειώσει τα αποτελέσματα και την εμβέλεια κάθε δράσης. Η τεχνογνωσία και η επιστημονικότητα μπορούν αφ' εαυτών να αποτελέσουν ένα σημαντικό γνωστικό αντικείμενο για τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές.

Κρίνουμε σκόπιμο να αναφέρουμε μια παράμετρο που θα πρεπε να απασχολεί τις εκπαιδευτικές πολιτικές του σήμερα. Πρόκειται για την όλο και μεγαλύτερη απόσταση που χωρίζει το αστικό με το ημιαστικό και

αγροτικό περιβάλλον. Οι συνέπειες ενός τέτοιου κενού είναι σοβαρές για την κοινωνία που διχοτομείται. Η έλλειψη γνώσης και σχέσης με τη φύση των μαθητών των αστικών κέντρων, η απομόνωση, παρά τις νέες τεχνολογίες, των αγροτικών περιοχών, διαμορφώνει συνθήκες και προϋποθέσεις που οφείλουμε να αναστρέψουμε.

2.7. Β. Διεθνή Θεματικά δίκτυα

Ιδιαίτερος και καθοριστικός θεωρείται ο ρόλος που καλούνται να διαδραματίσουν τα διεθνή, κατά βάση θεματικά εκπαιδευτικά δίκτυα. Η ίδια η Δομή της Επιτροπής των Περιφερειών, μπορεί να μας δώσει τις βασικές κατευθύνσεις για τη σύσταση δικτύων.

Στο πεδίο αυτό εξ ορισμού εντάσσονται και τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα. Η ενοποίηση τους στο ERASMUSPLUS εμπεριέχει και τη συνέργεια πολλαπλών επιπέδων εκπαίδευσης. Παρά ταύτα απαιτούνται βήματα αποκέντρωσης και πρόσδωσης περιεχομένου. Απαιτείται λοιπόν μια πολιτική προτεραιοτήτων και ένταξης των προγραμμάτων αυτών στο Επιχειρησιακό πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης που κάθε Περιφέρεια/ες θα συντάξει και στα προτάγματα που η ίδια αναδεικνύει, υποστηρίζει.

2.8. Άτυπη – Δια Βίου Εκπαίδευση

Αν στο πλαίσιο της Τυπικής Εκπαίδευσης η Περιφερειοποίηση καλείται να συμπληρώσει και να προσδώσει περαιτέρω δυναμική και στόχευση, στο πλαίσιο της Δια Βίου και της Άτυπης Εκπαίδευσης, οι συνθήκες είναι εντελώς διαφορετικές. Εδώ οι ρόλοι μπορούν να αντιστραφούν. Στο επίπεδο αυτό της πολιτικής έκφρασης και του στρατηγικού σχεδιασμού, απαιτείται να έχει ρόλο πρωταγωνιστικό η Περιφέρεια. Αυτό δε σημαίνει πως δεν υπάρχουν βασικές κρατικές κατευθύνσεις (Σαματάς, 2000). Όμως στο επίπεδο της Κατάρτισης και της Επιμόρφωσης, ακόμη και των Εκπαιδευτικών, απαιτείται η πλήρης καθαρή Περιφερειοποίηση.

Η σύνταξη και αναγνώριση του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, με τις προδιαγραφές του αποτελεί το εργαλείο δουλειάς, το οποίο μάλιστα κατοχυρώνει την όποια Επιμόρφωση σε διεθνές – παγκόσμιο επίπεδο.

Είναι περιττό να αναφερθούμε στις δυνάμεις που μπορούν να ενεργοποιηθούν, την τεχνογνωσία που μπορεί να αποκτηθεί, την αποτελεσματικότητα και τη δεδομένη εξοικονόμηση πόρων που μπορεί να επιτευχθεί.

Εδώ Περιφερειακά και Τοπικά Κέντρα Κατάρτισης - Επιμόρφωσης (όλων των επιπέδων) μπορούν να καλύψουν κάθε απαίτηση. Μπορούν να αποτελέσουν επίσης πηγές για πόρους, εφόσον καθιερωθούν όχι μόνο σε τοπικό αλλά σε διεθνές επίπεδο. Η αποκέντρωση αυτή, η επιμόρφωση σε επίπεδο σχολικών μονάδων, η συγκρότηση προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης «tailor made», βασισμένες στις προτεραιότητες και τις ανάγκες της οικονομίας και της κοινωνίας (Πολυζωίδης, Π., 2006), αποτελούν μια πρώτης τάξεως ευκαιρία για να αποδοθεί στον όρο βιωσιμότητα όλο το εύρος και το βάθος που οι σύγχρονες επιστημονικές θεωρήσεις της αποδίδουν.

Στην ενότητα αυτή θα πρέπει να αναφέρουμε τον μεγάλο απόντα της άτυπης εκπαίδευσης στη χώρα μας. Πρόκειται για την κοινωνική οικονομία και το πεδίο της εθελοντικής δράσης με το οποίο συνδέεται:

- Η οικιακή οικονομία για παράδειγμα, με τεράστια παράδοση στον τόπο μας, συνυφασμένη με την αντίληψη της αυτονομίας και της αυτάρκειας,
- Ηθική κατανάλωση (Ζέρβας, Κ., 2011)
- Θα αναφερθούμε ακόμη στις επιμορφωτικές ανάγκες σε ζητήματα που έχουν να κάνουν με την πολυπολιτισμικότητα, τη διαφορετικότητα και την αποδοχή της κι ακόμη νέες προσεγγίσεις που βλέπουν στην πολυπολιτισμικότητα νέες ευκαιρίες και δυνατότητες βιώσιμης ανάπτυξης (Serres, M., 2001)

3. Συμπεράσματα

Κλείνοντας την εργασία μας αυτή, θα πρέπει να πούμε πως εστιάσαμε, εκ των πραγμάτων πολλές φορές ενδεικτικά σε παραμέτρους που θεωρούμε κομβικές στην ανάγκη αποσυγκέντρωσης και αποκέντρωσης της Εκπαιδευτικής Πολιτικής στη χώρα μας. Πριν από μερικά χρόνια οι προτάσεις αυτές προσέκρουαν στις επιφυλάξεις και ενστάσεις που αφορούσαν, είτε τη διασφάλιση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των εκπαιδευτικών, είτε σε φόβους «τοπικούς» και στην προτεραιοποίηση των κακώς εννοουμένων εθνικών συμφερόντων. Οι μυωπικές αυτές, φοβικές προσεγγίσεις μας στέρησαν πεδίο δράσης, ενώ δε βοήθησαν καθόλου εντέλει τις «εθνικές μας επιλογές».

Σήμερα με καθιερωμένο το ρόλο των Περιφερειών και μάλιστα των αιρετών, σε μια πορεία αποκέντρωσης που αν θέλουμε να επιτύχουμε τον

εκσυγχρονισμό της χώρας δεν είναι δυνατόν να μην ενισχυθεί περαιτέρω, είμαστε σε θέση να μιλήσουμε επί της ουσίας, διεκδικώντας ταυτόχρονα σωστό προγραμματισμό και την υιοθέτηση λύσεων που διασφαλίζουν σταθερότητα και προοπτική.

Στην εποχή της πολυπολιτισμικότητας, «η φύση και η ποιότητα της Δημοκρατίας, θα εξαρτηθούν από ρυθμίσεις που θα διασφαλίζουν την πολιτισμική ποικιλότητα των λαών τους» (Dale R., 1997). Έχουμε χρέος σε οποιοδήποτε σχεδιασμό Πολιτικών, κατεξοχήν των Εκπαιδευτικών Πολιτικών, να αντιληφθούμε πως η πολυπολιτισμικότητα αντιπροσωπεύει μια εξαιρετική ευκαιρία για να επαντροφοδοτήσουμε τόσο τη δημοκρατία, όσο και τις κοινωνίες μας, με στοιχεία ικανά να υποστηρίξουν τη συνύπαρξη και τη συμμετοχή ατόμων και ομάδων που ανήκουν σε διαφορετικά πλαίσια αναφοράς (Λάβδας Κ., 1999). Με τις προτάσεις μας οι οποίες λαμβάνουν υπόψη τους την πολυπλοκότητα και τις νέες παραμέτρους, επιμένουμε πως θα πρέπει πρώτα και κύρια να στοχεύουμε σε πολιτικές που θα μπορούν εν δυνάμει και επί της ουσίας να άρουν τα εμπόδια σε ατομικό και κοινωνικό επίπεδο, στην άμβλυνση των ανισοτήτων (Fraser, N., 1998).

Μια νέα κατανομή ευθυνών και αρμοδιοτήτων πολύσημη και πολυδιάστατη απαιτείται που θα επαναπροσδιορίσει τη σχέση Κράτους – Εκπαίδευσης – Κοινωνίας. Έχοντας ως βάση το σκεπτικό που ρωτά «τι τύπο Πολίτη θέλουμε και για ποιό τύπο κοινωνίας τον προορίζουμε;», οφείλουμε να θέσουμε τα νέα δεδομένα για την Εκπαίδευση κάτω από αυτό το πρίσμα και στη συνέχεια να διασφαλίσουμε την πολυπρισματικότητα κάθε κοινωνίας και επιλογής. Σε κάθε περίπτωση προτάσεις που αναπτύσσουν αίσθημα ευθύνης και συμμετοχής, αποτελούν πρϋπόθεση για την πολιτική συγκρότηση ελεύθερων πολιτών, με υψηλό υπόβαθρο πολιτισμικό, άρα με ισχυρές δημοκρατικές βάσεις.

Η μετάθεση εφαρμογής πολιτικών σε ευρύτερα επίπεδα προσδίδει απροσδιοριστία και ασάφεια. Με δεδομένο πως η εκπαίδευση και το εκπαιδευτικό σύστημα αποτελούν ένα πεδίο πολιτικής όπου πολλά υποκείμενα αναπτύσσουν στρατηγικές εξυπηρέτησης συμφερόντων, όπου εμπλέκονται πάρα πολλές ομάδες ενδιαφέροντος, οπότε και ερμηνείας του κοινοτικού χαρακτήρα (Παπαδάκης, Ν., 2003), αναζητώντας θεσμική έκφραση, υποστηρίζουμε πως στο επίπεδο άσκησης πολιτικής με χαρακτηριστικά εγγύτητας οι συνθήκες επιτρέπουν μια εν τοις πράγμασι δικαιότερη και συμμετοχικότερη εφαρμογή.

Είναι επίσης αναγκαία τα τελευταία χρόνια μια αποθεωρητικοποίηση του discours για την εκπαίδευση προκειμένου να επιτευχθεί η δρομολό-

γηση ανοικτών και πολυσυλλεκτικών εκπαιδευτικών συστημάτων. Η πολυδυναμική και πολυσύνθετη συνέργεια δρώντων, σε ένα επίπεδο με έντονα χαρακτηριστικά αμεσότητας, όπως είναι αυτό της Περιφερειακής δράσης, επί της ουσίας μας επιτρέπει να ριγματώσουμε κάθε προσπάθεια ελέγχου και μονοδρομημένης στόχευσης. Ως εκ τούτου μια τέτοια εφαρμογή μπορεί να προσφέρει, όχι μόνο βιωσιμότητα αλλά και διαχρονικότητα σε ένα εκπαιδευτικό σύστημα, αντιμετωπίζοντας επί της ουσίας τις συνεχείς μεταρρυθμιστικές εμμονές που τουλάχιστον στη χώρα μας, έχουν τα τελευταία εικοσιπέντε χρόνια, αυτοαναιρούμενες, κρατήσει στάσιμο το Εκπαιδευτικό μας σύστημα, χωρίς ποτέ να ολοκληρώνεται η εφαρμογή μιας Εκπαιδευτικής Πολιτικής, μεταθέτοντας διαρκώς την εστίαση και το σκεπτικό, αφήνοντας ανέπαφα τα μεγάλα και σε πολλές περιπτώσεις δομικά αδιέξοδα του.

Η πρόταση μας αυτή, βασισμένη σε σύγχρονα προτάγματα, πολιτικές εκτιμήσεις και κυρίως εστιάζοντας στην Ελληνική πραγματικότητα και την ανάγκη εμπέδωσης ενός ολιστικού μοντέλου βιωσιμότητας υποστηρίζει πως με την Περιφερειοποίηση μπορούμε να προσβλέψουμε σε ένα αποτελεσματικό και αξιόπιστο επίπεδο εφαρμογής Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Αυτό δεν εμποδίζει σε τίποτε τον Εθνικό σχεδιασμό, την τήρηση γενικών αρχών και την πορεία που ακολουθεί γενικούς άξονες και κατευθύνσεις.

Συγκροτεί όμως σε κάθε περίπτωση μια ισχυρή δημοκρατική νομιμοποίηση, ικανή να ενεργοποιήσει ανθρώπους, ομάδες και συλλογικότητες, θεσπισμένες ή όχι, να προβάλλει επαρκώς καλές πρακτικές, δίνοντας λύσεις σε ένα αρτηριοσκληρωμένο και σκληρά γραφειοκρατικό, συγκεκρινθρωτικό μοντέλο άσκησης εκπαιδευτικής πολιτικής, το οποίο είναι καιρός όχι μόνο να εκσυγχρονιστεί και να αποκτήσει ένα περιορισμένο και συντονιστικό ρόλο, αλλά κυρίως να απελευθερώσει και να αποδεσμεύσει δυνάμεις που σε κάθε Περιφέρεια, σε κάθε Εκπαιδευτικό φορέα, υπάρχουν, αντιστέκονται και υφίστανται εδώ και πολλά χρόνια τον παραλογισμό και το βραχυκύκλωμα που η γραφειοκρατία της κεντρικής εξουσίας έχει επιβάλει.

Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση

- ΑΛΕΞΑΚΗΣ, Μ., (2010). Διατριβή, Ευρωπαϊκή Πολιτική για τη Γενική Εκπαίδευση. Πολιτικά Προτάγματα, ζητήματα Περιφερειοποίησης και Κυβερνησιμότητας, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης.
- ΑΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΥ, Ε., (1995). Οι Περιφέρειες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, Αθήνα Θεμέλιο
- ΑΣΔΕΡΑΚΗ, Φ., (2008). Ευρώπη και Παιδεία, Αθήνα, Σιδέρης
- ΓΡΑΒΑΡΗΣ, Δ., Εκπαίδευση και Πολιτική Οικονομία, Αθήνα, Gutenberg
- ΓΡΑΒΑΡΗΣ, Δ., (2004). Η πολιτική οικονομία των μορφών νομιμοποίησης, Αθήνα, Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα
- ΖΑΜΠΕΤΑ, Ε., (1993). Η Εκπαίδευση ως Κοινωνική Πολιτική του Κράτους. Συγκρότηση και Επαναδιαπραγμάτευση Πολιτικών, στο Π. Γετίμης – Δ. Γράβαρης (επιμ), Κοινωνικό Κράτος και Κοινωνική Πολιτική. Η Σύγχρονη Προβληματική, Αθήνα, Θεμέλιο
- ΖΕΡΒΑΣ, Κ., (2011). Ηθική κατανάλωση: Αγοράζοντας αλλάζουμε τον Κόσμο, Αθήνα, Ευώνυμος
- ΚΑΖΑΜΙΑΣ, Α., (1995). Η Κατάρα του Σίσυφου: Η Βασανιστική Πορεία της Ελληνικής Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης, στο Α.Καζαμίας – Μ. Κασσωτάκης (επιμ), Ελληνική Εκπαίδευση: Προοπτικές Ανασυγκρότησης και Εκσυγχρονισμού, Αθήνα, Σείριος
- ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ, Ν., (2010). Στρατηγική της Λισαβόνας και Δημόσια Διοίκηση, Αθήνα, Παπαζηση
- ΜΟΥΖΕΛΗΣ, Ν., (1997). Κράτος Κοινωνία και Αγορά στην πρώιμη και ύστερη νεωτερικότητα, στο Εκπαίδευση και Εκπαιδευτική Πολιτική, Αθήνα, Σαββάλας
- ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ, Ν., (2003). Εκπαιδευτική Πολιτική, η εκπαιδευτική πολιτική ως κοινωνική πολιτική(;), Αθήνα Ελληνικά Γράμματα
- ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ, Ν., (2006). Προς την «Κοινωνία των Δεξιοτήτων», Αθήνα, Σάκκουλας
- ΠΟΛΥΖΩΙΔΗΣ, Π., (2006). Εθελοντισμός στην Κοινωνική Προστασία, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα
- ΣΑΜΑΤΑΣ, Μ., (2000). Από το λαϊκισμό στον νέο εκσυγχρονιστικό γραφειοκρατισμό, Αθήνα, Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα
- ΣΚΟΥΡΗΣ, Β., (1993). Η Ευρωπαϊκή Διάσταση της Εκπαίδευσης, στο Συμπόσιο του Ελληνικού Κέντρου Ευρωπαϊκών Μελετών και Ερευ-

νών: «Εθνική Διοίκηση και Κοινωνικό Δίκαιο», Αθήνα, Σάκκουλας
ΣΤΑΜΕΛΟΣ, Γ., ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ, Α., Ευρωπαϊκή Εκπαιδευτική Πολιτική,
Αθήνα, Μεταίχμιο

Ξενόγλωσση

- ANDERSEN, S., ELIASSEN, K., (1994). Making Policy in Europe. The Europeanization of National Policy-making, London, Sage
BECK, U., (1992). Risk society. Towards a New Modernity, London: Sage Publications.
BRANDT, G., (1986). The realization of anti-racist Teaching, Gutenberg
BOWE, R., AND BALL, S.J., (1992). Reforming Education and Changing schools: Case studies in Policy Sociology, London, Routledge
DILLER, G., (2002). Zwischen Netzwerk und Intuition, Bari: Laterza
ΚΕΟΧΑΝΕ, R., - HOFMANN, E., (1991). Institutional Change in Europe in the 1990s, The New European Community, Westview Boulder (Col)
ΜΟΥΖΕΛΙΣ, Ν., (1991). Back to Sociological Theory Today. What went Wrong? London, Routledge
WINKLER, B., (2007). A multicultural Society. A challenge for us all. Brandon lecture, Salzburg-Seminar

Παραπομπές σε πρακτικά συνεδρίων

- Καβαβιάδης, Γ., (2004). Παγκοσμιοποίηση και Εκπαίδευση. Πολιτικές Εκπαίδευσης και Διεθνείς Οικονομικοί Οργανισμοί, Εισήγηση στο Συνέδριο της ΔΟΕ «Παγκοσμιοποίηση και Εκπαίδευση», το Δημόσιο Σχολείο στο Νέο Περιβάλλον», Ρόδος 14-15/4/04

Παραπομπές σε μεταφρασμένα βιβλία

- BECK, U., (1999). *Τι είναι Παγκοσμιοποίηση*, Αθήνα, Καστανιώτης
ΚΡΑΟΥΤΣ, Κ., (2006). *Μεταδημοκρατία*, Αθήνα, Εκκρεμές
ΜΟΡΕΝ, Ε., (2006). *Ευρώπη: Πολιτισμός και Βαρβαρότητα*, Αθήνα, 21^{ος}
NUGENT, N., (2004). *Πολιτική και Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση*, Αθήνα, Σαββάλας
SERRES, M., (2001). *Το φυσικό Συμβόλαιο*, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης

Παραπομπές σε άρθρα σε περιοδικά

- ΑΝΔΡΕΟΥ, Γ., (2002). *Ο ρόλος των υποεθνικών δρώντων στην Ε.Ε.: Θεωρητικές Αντιπαραθέσεις και εμπειρικές εκτιμήσεις*, από την Ελληνική ΕΠιθεώρηση της Πολιτικής Επιστήμης, τευχ. 20, Θεμέλιο
- BENNET, C., (1991). *What is policy convergence and what causes it?* British journal of Political Science 21
- CHARLIER, J.E. – MAHIEU, C. - MOENS FR., (2002). *Ένα Πανεπιστήμιο ανεξάρτητο απ' την ηλικία*, (μετ. Ν.Παπαδάκης – Θ. Ροζάκη). Από την Κοινωνική Ουτοπία στα Όρια της Αποτελεσματικότητας, στο Πανεπιστήμιο, τευχ. 5
- ΕΞΑΡΧΑΚΟΣ, Θ., Περιοδικό “Νέα Παιδεία”, τευχ. 83
- ΛΑΒΔΑΣ, Κ., (1999). *Η Πολυπολιτισμικότητα και η Θεωρητική Κληρονομιά του Εθνικού Κράτους, στο Επιστήμη και Κοινωνία*, τευχ. 2-3
- ΜΗΛΙΟΣ, Γ., *Φθίνουσα κερδοφορία και παρακμή του κράτους πρόνοιας*, «Θέσεις», τευχ. 61

Παραπομπές σε κείμενα συνθηκών – διεθνών οργανισμών

- EUROPEAN COMMISSION (2000), DG for Education and Culture: education: An new Generation of Programmes (2000 – 2006), information brochure, Brussels
- EUROPEAN COMMISSION (2014), DG for Education and Culture: Education: A new generation of Programmes, Brussels
- EUROPEAN COMMISSION (2010), Europe 2020 Flagship Initiative Innovation Union: Transforming Europe for a post-crisis world, Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee of the Regions, European Commission, COM (2010) 553 final
- ΛΕΥΚΟ ΒΙΒΛΙΟ: Ανάπτυξη, Ανταγωνιστικότητα, Απασχόληση. Δελτίο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
- EUROPEAN COMMISSION (2006), COM (2006) 481 : Αποδοτικότητα και ισότητα στο Πλαίσιο των Ευρωπαϊκών Συστημάτων Εκπαίδευσης και Κατάρτισης
- EUROPEAN COMMISSION (2009), C119 (2009)
- EUROPEAN COMMISSION (2009), Εκπαίδευση και κατάρτιση 2020 (ET2020)

- OECD (2011), *Regions and Innovation Policy*. OECD Reviews of Regional Innovation, Paris: OECD Publishing
- OECD (2013) *Innovation-driven Growth for Regions: The Role of Smart Specialisation*, Paris: OECD Publishing
- OECD (2013), *Education at a Glance*
- ΟΟΣΑ, (1996). *Επισκόπηση του Εκπαιδευτικού Συστήματος της Ελλάδας*, Έκθεση Εμειρογνομόνων, ΥΠΕΠΘ, Αθήνα
- ΟΟΣΑ 1997, Έκθεση για την Ελλάδα
- ΟΟΣΑ 2001, Έκθεση για την Ελλάδα



Abstract

Regionalisation & Education (Possibilities and Limits)

In an era of complication, confusion of politics, a powerful open school with character can be built only with the intervention of the local Authorities. They are capable to victual with visible everyday sectors of action and questionings. It is a decisive field of appliance of Educational Policy, so that the student will obtain the “ key tools” for understanding and decoding the nowadays reality of finance. Establishing and conferring the ability to practice in the sectors of formal and informal education Educational Policy on the periphery, can display generative sources for each place.

In order to understand the world wide and ecumenical we should have initially absorbed the meanings of respect in the local spectrum, to have fortified our identity so as to punish the fear of the new cause, called multiculturalism and it is here. This concept is presented in this task by observing the notions of Educational policy, of the reforms as well as of that one of the circumferencing as an EU project.

Ο Μανόλης Αλεξιάκης σπούδασε Ιστορία και Αρχαιολογία στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, συνέχισε τις Μεταπτυχιακές του σπουδές στη Συγκριτική Αρχαιολογία στη Λιέγη. Στη συνέχεια πέρασε στο χώρο των Πολιτικών Επιστημών, όπου ασχολήθηκε με την Ε.Ε. και τις Πολιτικές της στην Εκπαίδευση, όπου ολοκλήρωσε τη Διατριβή του (άριστα) στα 2010. Διετέλεσε Αντιδήμαρχος Ηρακλείου και Πρόεδρος της Βικελαίας Δημοτικής Βιβλιοθήκης (2007-2010). Το 1999 η ΕΛΜΕ Ηρακλείου εξέδωσε τον τόμο «ΑΝΑΖΗΤΗΣΕΙΣ» με κείμενά του. Το 2010 οι εκδόσεις ΔΟΚΙΜΑΚΗΣ εξέδωσαν τον τόμο με άρθρα του με τον τίτλο «ΒΕΛΗ ΣΤΗ ΦΑΡΕΤΡΑ». Στα 2011 εξέδωσε το πρώτο του μυθιστόρημα με τίτλο «ΚΝΩΣΟΣ 1560 π.Χ. - Η ΙΔΑΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ» με τις εκδόσεις ΤΑΞΙΔΕΥΤΗΣ. Το 2012 εξέδωσε το δεύτερο μυθιστόρημα του «Η ΜΕΓΑΛΗ ΑΝΑΤΡΟΠΗ» με τις εκδόσεις ΤΑΞΙΔΕΥΤΗΣ. Έχει διατελέσει Συντονιστής Εκπαίδευσης για τη Δυτική Ευρώπη στο Γραφείο των Βρυξελλών. Διδάσκει Εκπαιδευτική Πολιτική και Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Κρήτης
alexakis.em@gmail.com

